

LIETUVOS RESPUBLIKOS
PROFESINIO MOKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-450 2, 6, 7, 13, 14, 17, 18, 20, 23, 26, 28, 29,
32, 33, 35, 36, 38, 39 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 11 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO
NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO NR. XIV-1732 9, 18 IR 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2023 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„9 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 18 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Preliminarų valstybės finansuojamų formaliojo profesinio mokymo vietų, skirtų asmenims priimti mokytis pagal formaliojo profesinio mokymo programas profesinio mokymo įstaigose ir kitose valstybinėse ar savivaldybių švietimo įstaigose, skaičių 2 metams nustato Vyriausybė pagal Lietuvos švietimo klasifikatoriuje nustatytas švietimo sritis iki atitinkamų metų sausio 20 dienos. Šis skaičius nustatomas atsižvelgus į valstybės ir savivaldybės ūkinės ir socialinės plėtros poreikius, įvertinus nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos informaciją, profesinio mokymo kvalifikacijų poreikio prognozes, pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimų rezultatų informaciją, regionų plėtros tarybų siūlymus ir valstybės finansines galimybes. Į preliminarų valstybės finansuojamų formaliojo profesinio mokymo vietų skaičių neįskaičiuojamos bausmių vykdymo sistemos profesinio mokymo, **muitinės pareigūnų profesinio mokymo** ir vidaus reikalų profesinio mokymo vietos bei profesinio mokymo, vykdomo Užimtumo įstatymo ir Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo nustatyta tvarka, vietos.“

2. Pakeisti 18 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Priėmimą mokytis pagal formaliojo profesinio mokymo programas į profesinio mokymo įstaigų ir kitų valstybinių ar savivaldybių švietimo įstaigų valstybės finansuojamas formaliojo profesinio mokymo vietas centralizuotai vykdo švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliota institucija. Ši nuostata netaikoma bausmių vykdymo sistemos profesinio mokymo, **muitinės pareigūnų profesinio mokymo** ir vidaus reikalų profesinio mokymo teikėjams, profesinio mokymo teikėjams, vykdančioms asmenų, kuriems taikomas Užimtumo įstatymas ir Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas, profesinį mokymą.“

2 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„18 straipsnis. 36 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 36 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„36 straipsnis. Profesinio mokymo finansavimas valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų lėšomis

1. Valstybės biudžeto lėšos skiriamos:

- 1) profesiniam mokymui vykdyti;
- 2) ūkiui, susijusiam su profesinio mokymo veikla;
- 3) kompetencijų vertinimui ir pripažinimui;
- 4) profesiniam orientavimui;
- 5) socialinėms stipendijoms, mokymosi stipendijoms, tikslinėms stipendijoms ir kitai materialinei paramai;

- 6) profesinio mokymo plėtrai ir infrastruktūrai atnaujinti;
 - 7) kitoms reikmėms, susijusioms su profesinio mokymo veikla.
2. Savivaldybių biudžetų lėšos profesinio mokymo įstaigoms skiriamos Švietimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nustatyta tvarka.
3. Valstybės finansuojamose profesinio mokymo vietose mokėsi asmenys švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka privalo į valstybės biudžetą grąžinti profesiniam mokymui valstybės finansuojamose profesinio mokymo vietose apmokėti skirtas lėšas arba jų dalį, jeigu šie asmenys nutraukia profesinį mokymą savo noru (išskyrus atvejus, kai pirminis profesinis mokymas profesinei kvalifikacijai įgyti nutraukiamas per pirmuosius 6 mokymo mėnesius arba kai asmens kvalifikacijos siekia šio įstatymo 11 straipsnio 1–4 punktuose nurodytais atvejais), taip pat kai asmenys pašalinami iš profesinio mokymo įstaigos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka.
4. Asmuo atleidžiamas nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodytų lėšų grąžinimo, jeigu:
- 1) mokslo metus baigė profesinio mokymo teikėjo nustatytu laiku, neturi skolų ir ne vėliau kaip iki naujų mokslo metų pradžios raštu pranešė profesinio mokymo teikėjui apie mokymosi nutraukimą arba asmuo įvykdė mokymo programos reikalavimus, tačiau nelaikė baigiamojo egzamino;
 - 2) teisės aktų nustatyta tvarka jam nustatytas neįgalumo lygis arba 55 procentų ar mažesnis dalyvumo lygis (**iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumo lygis**);
 - 3) buvo išleistas akademinių atostogų dėl ligos gydytojui ar gydytojų konsultacinei komisijai rekomendavus arba nėštumo ir gimdymo atostogų ar atostogų vaikui prižiūrėti ir nepasibaigus akademinių atostogų terminui raštu pranešė profesinio mokymo įstaigai apie mokymosi nutraukimą;
 - 4) jis miršta.
5. Mokymo lėšos profesiniam mokymui pagal formaliojo profesinio mokymo programas ar jų modulius valstybės finansuojamose profesinio mokymo vietose, kurių skaičius nustatomas šio įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, valstybiniais, savivaldybių ir nevalstybiniais profesinio mokymo teikėjams apskaičiuojamos ir skiriamos iš Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai patvirtintų valstybės biudžeto asignavimų, taikant Vyriausybės patvirtintą profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui metodiką. Mokymo lėšos bausmių vykdymo sistemos profesinio mokymo įstaigų, **muitinės pareigūnų profesinio mokymo įstaigos** ir vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų vykdomam profesiniam mokymui skiriamos taikant Vyriausybės patvirtintą bausmių vykdymo sistemos profesinio mokymo įstaigų, **muitinės pareigūnų profesinio mokymo įstaigos** ir vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų profesinio mokymo lėšų skaičiavimo vienam mokiniui metodiką.
6. Neformalųjį profesinį mokymą finansuoja mokymą užsakantis fizinis ar juridinis asmuo. Neformalusis profesinis mokymas gali būti remiamas iš valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, darbdavių lėšų ir (ar) kitų lėšų. Valstybės biudžeto lėšos neformaliajam profesiniam mokymui finansuoti skiriamos atitinkamos valdymo srities ministro nustatyta tvarka iš jo vadovaujamai ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų. Savivaldybės biudžeto lėšos neformaliajam profesiniam mokymui finansuoti skiriamos savivaldybės tarybos nustatyta tvarka.
7. Įmonės, įstaigos, organizacijos, ūkininko ūkio darbuotojų tęstinis profesinis mokymas vykdomas įmonės, įstaigos, organizacijos, ūkininko ūkio arba besimokančiųjų lėšomis. Įmonės, įstaigos, organizacijos ar ūkininko ūkio darbuotojų tęstiniam profesiniam mokymui skiriama ir valstybės biudžeto lėšų, Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos ir (ar) kitų lėšų šių lėšų skyrimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.
8. Bedarbių ir užimtų asmenų profesinis mokymas finansuojamas Užimtumo įstatymo nustatyta tvarka.
9. Kai asmenys mokosi valstybės finansuojamose profesinio mokymo vietose, kurių skaičius nustatomas šio įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, valstybės biudžeto lėšos asmens kompetencijoms vertinti apskaičiuojamos taikant Vyriausybės patvirtintą kompetencijų vertinimo lėšų skaičiavimo vienam asmeniui metodiką, išskyrus bausmių vykdymo sistemos ~~pareigūnų~~

profesinio mokymo įstaigų, muitinės pareigūnų profesinio mokymo įstaigos ir vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų mokinių kompetencijų vertinimą. Lėšos asmens kompetencijoms vertinti skirstomos vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamu lėšų kompetencijoms vertinti paskirstymo tvarkos aprašu. Bausmių vykdymo sistemos profesinio mokymo įstaigų mokinių kompetencijų vertinimas finansuojamas teisingumo ministro nustatyta tvarka. **Muitinės pareigūnų profesinio mokymo įstaigos mokinių kompetencijų vertinimas finansuojamas finansų ministro nustatyta tvarka.** Vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų mokinių kompetencijų vertinimas finansuojamas vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka.

10. Valstybės biudžeto lėšos mokinių profesiniam orientavimui bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose skiriamos taikant lėšų skyrimo vienam mokiniui principą.

11. Valstybės biudžeto lėšos ūkiui valstybinei profesinio mokymo įstaigai skiriamos institucijos, įgyvendinančios valstybės, kaip savininkės ar dalininkės, teises ir pareigas, nustatyta tvarka, kitos lėšos ūkiui gali būti skiriamos savininko (dalyvių susirinkimo) nustatyta tvarka. Savivaldybės biudžeto lėšos ūkiui savivaldybės profesinio mokymo įstaigai skiriamos institucijos, įgyvendinančios savivaldybės, kaip savininkės ar dalininkės, teises ir pareigas, nustatyta tvarka, kitos lėšos gali būti skiriamos savininko (dalyvių susirinkimo) nustatyta tvarka. Nevalstybinei profesinio mokymo įstaigai ūkio lėšas skiria savininkas (dalyvių susirinkimas).

12. Investicinių lėšų iš valstybės biudžeto profesinio mokymo ir kvalifikacijų sistemų plėtrai (statyboms, renovacijai, materialinei mokymo bazei atnaujinti, standartams rengti ir kt.) skiriama pagal projektus ar programas, patvirtintus atitinkamų metų Valstybės investicijų programoje, švietimo politikos pažangos uždavinius įgyvendinančiose nacionalinėse plėtros programose ar kituose strateginio valdymo dokumentuose. Investicinių lėšų profesinio mokymo įstaigoms gali skirti ir profesinio mokymo įstaigos savininkas (dalyvių susirinkimas) savo nustatyta tvarka.

13. Socialiniams partneriams šio įstatymo 34 straipsnio 3, 5, 6, 7 ir 8 punktuose nustatytoms funkcijoms atlikti lėšos skiriamos iš ministerijų, kurių reguliavimo sričiai yra numatytos šios funkcijos, tam tikslui skirtų valstybės biudžeto asignavimų.

14. Kai asmenys nesimoko valstybės finansuojamose profesinio mokymo vietose, kurių skaičius nustatomas šio įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, bet jų profesinis mokymas pagal formaliojo profesinio mokymo programas arba jų modulius finansuojamas iš valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ar kitų valstybės ar savivaldybių lėšų, lėšos, valstybės institucijų ir įstaigų ar savivaldybių skiriamos apmokėti už profesinio mokymo paslaugas, apima:

- 1) mokymo lėšas, kurios apskaičiuojamos taikant šio straipsnio 5 dalyje nurodytą metodiką;
- 2) ūkio lėšas, kurios apskaičiuojamos taikant švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamą ūkio lėšų skaičiavimo vienam mokiniui metodiką;
- 3) lėšas asmens kompetencijoms vertinti, kurios apskaičiuojamos taikant šio straipsnio 9 dalyje nurodytą metodiką (šio punkto nuostata taikoma tik tais atvejais, kai atliekamas asmens kompetencijų vertinimas).“

3 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. 38 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 38 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„38 straipsnis. Materialinė parama

1. Mokiniais, kurie mokosi pagal formaliojo profesinio mokymo programas ar jų modulius, siekdami įgyti pirmąją kvalifikaciją, bausmių vykdymo sistemos profesinio mokymo įstaigų, **muitinės pareigūnų profesinio mokymo įstaigos** ir vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų mokiniams Vyriausybės nustatyta tvarka gali būti mokama mokymosi stipendija, socialinė stipendija ir teikiama kita materialinė parama. Mokymosi stipendija nemokama mokiniams, neturintiems teisės į valstybės finansuojamą vietą, o mokiniams, kuriems laikinai atimta ar apribota laisvė, nemokama socialinė stipendija ir neteikiama kita materialinė parama.

2. Mokiniais, kurie mokosi pagal prioritetines formaliojo profesinio mokymo programas valstybės finansuojamose vietose, gali būti mokamos tikslinės stipendijos. Tikslinė stipendija

mokama mokiniams, neturintiems nepatenkinamų mokymosi pasiekimų įvertinimų, ne rečiau kaip kartą per pusę metų visą mokymosi laikotarpį, neatsižvelgiant į kitas gaunamas stipendijas ar materialinę paramą, bet ne ilgiau kaip profesinio mokymo programos nustatyta trukmė. Tikslinių stipendijų skyrimo ir administravimo tvarką nustato Vyriausybė. Prioritetines formaliojo profesinio mokymo programas nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras, įvertinęs Vyriausybės komisijos nacionalinių žmoniškųjų išteklių stebėsenai koordinuoti pateiktus siūlymus dėl atitinkamų specialistų poreikio. Prioritetinių formaliojo profesinio mokymo programų sąrašas peržiūrimas kiekvienais metais ir prireikus keičiamas. Tikslines stipendijas administruoja švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliota įstaiga, pagal jai pavestas funkcijas administruojanti tikslines stipendijas mokiniams, įstojusiems mokytis pagal prioritetines formaliojo profesinio mokymo programas.

3. Mokiniams, kurių mokymas vykdomas pagal Užimtumo įstatymą, stipendija skiriama Užimtumo įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatytais sąlygomis ir tvarka. Mokiniams, dalyvaujantiems profesinės reabilitacijos programoje pagal Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymą, profesinės reabilitacijos išmoka skiriama Asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo ir Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo ir šių įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų nustatytais sąlygomis ir tvarka.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas